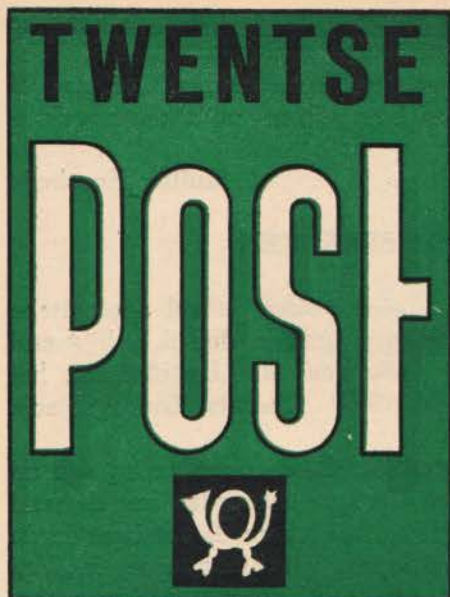

MAANDBLAD VOOR TWENTE

HET LANDSCHAP – DE STRUCTUUR
DE NATUUR – DE MENSEN – HET
LEVEN – DE CULTUUR – DE VOLKS-
TAAL – DE GESCHIEDENIS – DE GE-
BRUIKEN – DE STREEKBELANGEN
DE ALGEMENE ONTWIKKELING

HFD. RED. J. W. M. GIGENGACK

NR. 5 MEI 1965 4^E JRG.

Uit de inhoud

**Enter
dorp
van
klompenmakers**

Redactie en Administr. TWENTSE POST
(waarin opgenomen tijdschrift Twenteland)
Beekstr. 51 Hengelo (O.) Tel. 17987
Bank: De Twentsche Bank N.V. Hengelo
Amsterdamsche Bank N.V. Hengelo
Postrekening: 820018 t.n.v. Twentse Post
Abonnements-prijs f 3.60 per jaargang
Losse nummers 35 cent per exemplaar
Advertentie-tarieven op aanvraag. Gehele of gedeeltelijke
overname van artikelen enz. zonder toestemming van de Uit-
geefster verboden. Alle publicaties blijven eigendom v.d. Uitg.

ZEI-SPREUKEN

Mijn vrouw en ik danken u zeer van harte voor de bijzondere fijne attentie in uw Twentse Post jg. 4 (1965) nr. 4, waardoor u mijn doctoraal examen een gevoelige stap dichterbij van de uitbouw brengt. Wij stellen de medewerking zeer op prijs en hopen dat er na dit artikel gunstige reacties zullen binnenlopen tot gebeurlijke verdere medewerking.

Nu zijn er om en bij 400 medewerkers (pers. en instellingen uit alle landen ter wereld). Resultaat: 9000 p. Vl. en Nederlands materiaal van ca 1400 - 1966. Daarbij nog 1000 p. xerocopie vgl.-materiaal voor 20 talen. Doel is na het doctoraal examen een vgl. encyclopedie van de zei-spreuken uit te geven.

Lic. en Mevr. A. Jacob - Bekaert
La Paloma Oostveldstr. 149
Eeklo (O.-Vl.) België

het vrije woord

ZEI-SPREUKEN

Naar aanleiding van uw bijdrage „Zei-spreuken“ in uw vorige nummer, doe ik u hierbij een tiental soortgelijke spreuken toekomen, afkomstig uit het aan Twente grenzende Duitse landschap.

„Allns mit Maten,“ sä de Snieder, do slög he sin Fru mit de isern El.

„Nu geiht dat ut en annern Ton,“ sä de Köster, do fleit he dat Evangelium.

„Spasz mutt sin,“ sä de Bur, do kettel he sin Fru mit de Meszfork.

„Verännern mutt sin,“ sä de Düwel, do streek he sin' Steert grön an.

„Ik sitt god,“ sä de Katt, do seet se op 't Speck.

„Allboß helpt,“ sä de Mück, (alle beetjes helpen, zei de mug), un speeg in de Ostzee.

„Beter wat as niks,“ sä de Wulf, do freet he en Mück.

„All Dag wat Nies,“ sä de Katt, do brenn se sik de Snut an den hitten Brie.

„Dat is en schöne Insicht,“ sä de Vosz, do keek he in 'n Gosstal; (eendenhok).

„Ik mutt ümmer wat üm hand hebb'n,“ sä dat ol Wief, un söch sik de Lüs (luizen) ut 'n ünnerrock.

J. Muller, Enschede

ZEI-SPREUKEN

N.a.v. uw bijdrage „Zei-spreuken“ ofwel apologische spreekwoorden in uw aprilnummer, doe ik u bijgaand een krantenknipsel toekomen uit „Dagblad van het Oosten“ van 22 mei 1965: (Twents Zondagsblad).

„De volksmond gesloten? Een verzameling van nu al 930 z.g. apologische spreekwoorden van de hand van dr. C. Kruyskamp, die nu reeds aan haar derde druk toe is, wordt door R. F(erdinandusse) in „Vrij Nederland“ aan een beschouwing onderworpen. Het boekje heet „Allemaal mensen“ en die titel is ontleend aan zo'n apologisch gezegde: „Allemaal mensen,“ zei de bagijn, en zij zoende de pater.“ Ferdinandusse verbaast zich dat er tegenwoordig niet méér van die gezegden ontstaan. Vanuit de actualiteit.

Al bladerend in dit boekje, gaat men betreuren dat de volksmond wat dat betreft, voorgoed gesloten lijkt. Waarom heeft niemand al rond laten gaan: „Binnen is binnen,“ zei Vondeling en betrad Financiën.

„Je moet ééns beginnen,“ zei Van het Reve en schreef Op weg naar het einde.

„Daar gaat-ie weer,“ zei de straaljagerpiloot, en hij werd onwel.

„Je zal zo maar heten,“ zei Den Uyl, en hij vloog erin.

„'t Wordt langzamerhand Time,“ zei Lunshof, en hij vloog eruit.

„'t Scheelt maar een haartje,“ zei De Jong en kocht nog honderd tanks.

„Geknipt voor u,“ zei Klaus, en gaf Beatrix weer een arm.

Schuilt er op dit terrein ook talent onder de lezerskring van de Twentse Post?

H. Kuipers, Almelo

NEDERLANDS VOLKSLIEDARCHIEF

N. aanl. v. Twentse Post IV, 4 (april 1965) p. 15: verhuisd op 5 april 1965 van Nicolaas Maesstraat 7 Amsterdam Z.d. naar Nieuwe Hoogstraat 17 Amsterdam C. Het Nederlands Volksliedarchief der Afd. Volkskunde.

Centr. Cie. v. onderzoek v. h. Ned. Volkseigen Amsterdam

ENTER DORP VAN KLOMPENMAKERS

Het dorp Enter is ontstaan uit de gelijknamige marke en behoorde tot het gericht Kedingen, in 1444 geformeerd in opdracht van de bisschop van Utrecht. (Terwijl overal in Twente de grenzen der parochies samen vielen met die der richteramten, omvatte het richterambt Kedingen vier parochies, teweten Markelo, Rijssen, Goor en Wierden.) In 1811 werd het landgericht Kedingen verdeeld tussen Goor, Rijssen en de nieuwe gemeente Wierden, onder welke laatste sindsdien Enter ressorteert.

BOEREN, SCHIPPEREN en WEVEN

Van oorsprong een landbouw-gemeenschap, bracht

de ligging van het dorp bij het bevaarbare riviertje de Regge met zich mee, dat er - zoals ook in andere Reggeplaatsen - al vroeg een bescheiden vorm van schipperij ontstond. Een dokument uit de tijd van het Twaalfjarig Bestand (1609-1621) noemt een aantal Entersen die schippers waren. Het ontstaan van de Twentse textielnijverheid met de daarmee samenhangende aanvoer van grondstoffen en afvoer van produkten, maakte de Regge tot de belangrijkste scheepvaartweg in onze streek, zodat men zich in Enter van lieverlee steeds meer op de schipperij ging werpen. De ruwe katoen en garens uit Engeland werden per schuit (zomp of bot genoemd) via Zwolle over

Wie nog een echte klompenmakerij wil zien zoals er van 1875 tot 1925 vele waren in Enter (meestal voormalige weefkamertjes), moet een kijkje nemen in het werkplaatsje van Dirk Getkate (foto links) en zijn broer Wilm Getkate (foto rechts) aan de Dorpsstraat 106. Het jaartal 1848 met de initialen DGk op een gevelsteen in het oude boerderijtje, betekent, dat de grootvader van genoemde gebroeders in 1848 „het onderschoer” liet verwijderen om bedrijfsruimte te winnen. Naast het boeren werd in Enter vandoord een nevenberoep uitgeoefend.

Bij een bezoek aan Enter, staan wij tot uw dienst

Voor al Uw bankzaken naar :
COÖP. RAIFFEISENBANK
Julianastraat 3
ENTER

Voor al uw gereedschappen en huishoudelijke art.,
 haarden en kachels, naar :
MAGAZIJN „HET CENTRUM“
FA. T. H. J. RUTENFRANS & ZN, ENTER

KLOMPENFABRIEK
GEBR. SCHUITEMAKER
ENTER
Levering aan winkeliers

ROETGERING
KLEDINGMAGAZIJN
ENTER
 blijft goedkoper

Voor Uw drogisterij- en parfumerie-artikelen naar :
DROGISTERIJ „DE VIJZEL“
J. ROETGERING
ENTER

Kwaliteitsslagerij
HANS ROETGERING
ENTER

Specialiteit in echte boerenmetworst

*Hengelo
 werk-
 woon-
 en
 winkel-
 stad*

't Is ne oetgemaakte zaak :
 „Wa'j ook koopt, 't is aaltied raak
 a'j blej Elbert kieken gaot!“
 Da's méér weerd as nen goeien raod
G. Elbert & Zn.

Rijwielen — Motoren — Bromfietsen
 WAARBEKENWEG 54 — HENGELO (O.)

Voor uw cursus Steno, Typen, Ta-
 lencorresp., Avond-Ullo, Middenst.,
 Privé-secretaresse, Boekhouden naar:

V.T.S. Steynstr. 51-53
 Tel. 12406

Kopen bij de Spar
Is sparen bij de koop

Voor het inrichten
 van Uw woning:

Woninginrichting **Frans Tanke**
 Weemenstraat 61. - Tel. 12862. - Hengelo (O.)
 Zie overzichtelijke etalages en toonkamers boven

GAAS- EN HEKWERKEN
 Leveren en plaatsen afrasteringen. Alle
 materialen ook los verkrijgbaar. Ge-
 drukt geweven gaas etc.
 — FA. A. E. RUEPERT —
 Willemstraat 72-78 - Tel. 12537 - Hengelo

Garage - Taxibedrijf
Marktstr. 18 Tel. 288
BORNE

TINSELBOER-JANSEN

Wilt ge werkelijk bromfietsgenot?

Koop dan een ZUNDAPP, BERINI
 BATAVUS, SOLEX. Vol-aut., gas
 geven en rijden. De beste brom-
 fiets en de beste service.

Souveniers

VAN HENGELO EN TWENTE
H. Berger, Brinkstr.

Uit! goed voor u!

Restaurant „COSA“
Hengelo

Moderne exposities
 Zondag's vanaf 3 uur Hammondorgel
 (Speciale zondag-menu's)

Heel Twenteland koopt bij:
Woninginrichting
Van Dijk
 Drienerstraat 12, Tel. 13837

de Vecht en de Regge aangevoerd tot het Huis Cat- teler en de daarbij gelegen herberg „Binnen Gait” onder Enter; (zie TP van aug. 1964, pag. 5 ev). Van- daar ging het transport per vrachtwagen over de toen nog slechte wegen via Delden naar het oosten van Twente: Hengelo, Enschede en Oldenzaal. Later, in de jaren 1771 en 1772, toen de toenmalige eigenaar van Twickel, Carel Georg graaf van Wassenaer Ob- dam, voor eigen rekening de Twickelse Vaart liet aanleggen, die sindsdien gedurende honderd jaar in gebruik is geweest, werden de grondstoffen bij „Ca- relshaven” in Delden gelost en vond hier ook de af- voer van hout e.a. plaats.

Nog in het midden van de vorige eeuw telde Enter een honderdtal schippers. De aanleg van de spoor- lijnen naar Twente betekende echter het einde van de Enterse schipperij en van de Twickelse Vaart, waar in 1873 het laatste scheepje passeerde.

Na 1830 was in Enter een tijdlang een filiaal van de weefschool te Goor gevestigd, in 1836 door de fabri- kant Arntzenius overgenomen. Men weefde thuis de katoentjes, die de fabrikant naar Indië liet versche- pen. Er werkten niet meer dan 25 mensen in het fa- briekje, dat nog zo'n dertig jaar bestaan heeft en waar men (ook met de hand) koffiezakken weefde.

GANZENDRIJVEN en KLOMPENMAKEN

De Entersen vonden een nieuw bestaan in de pluim- veehandel, vooral die in ganzen, welke in de verre omtrek werden opgekocht en in grote koppels naar hun plaats van bestemming werden gedreven, zelfs wel van Enter tot Arnhem, toen deze plaats een spoorwegverbinding met Duitsland gekregen had. In die tijd - het laatste kwart van de vorige eeuw - is ook de klompenmakerij in Enter opgekomen. Had voor- heen elk huis een weefkamertje, nu zag men bijna huis aan huis de werkplaatsjes, waar men klompen maakte. In 1898 schrijft de samensteller van het Ge- meenteverslag: „In plaats van fabrieksarbeiders ziet men hier veelal klompenmakers.” In 1910 waren het er 250, die deze tak van huisnijverheid beoefenden. Een aantal, dat een kleine halve eeuw ongeveer ge- lijk gebleven is, met stijngen in de oorlogsjaren.

„In de periode 1940-'45 had je heel wat opperlui, die voordien wel eens klompen hadden gemaakt en dit ambacht toen weer opnamen, omdat het bouwvak stil lag. Maar na de oorlog zijn ze er ook weer gauw mee uitgescheden,” vertelt de nu 70 jarige Jan Wilm Ten Hove, die vanaf zijn 24ste jaar in het vak zit en nog steeds klompen maakt in zijn eenmansbedrijfje aan de Julianastraat. Aan de zelfde straat werken ook nog de klompenmakers Albert (73) en Hendrik Pluimers (70), die met z'n tweeën nog zo'n 80 tot 90 paar klompen per week produceren.

In de laatste wereldoorlog had men een toewijzing

nodig om aan hout te komen voor de klompenfabri- kage. Elke provincie was toen onderverdeeld in ra- yons en had een provinciaal gemachtigde die toezicht hield op de houtverdeling. Voor de provincie Over- ijsel was dat de zoëven genoemde Jan Wilm Ten Hove. *„In het rayon waaronder Almelo, Borne, Enter Rijssen en Vriezenveen resorteerden, hadden we toen nog 104 grote en kleine bedrijfjes waar klompen wer- den gemaakt. Daar zijn er nu nog een stuk of 10 van over,”* vertelt hij, *„waaronder enkele, die de produc- tie sinds '40-'45 aanmerkelijk hebben uitgebreid.”*

Jan Wilm Ten Hove is voorzitter van de enig over- gebleven organisatie voor de klompenindustrie. *„In de oorlog waren er nog 5 organisaties met landelijk 2400 leden, en een overkoepelende federatie. Iedere klompenmaker moest toen wel lid zijn om hout toe- gewezen te krijgen. Nu deze noodzaak is komen te vervallen, is het moeilijk te zeggen, hoevelen in het land er nu nog in het klompenbedrijf werkzaam zijn.”*

KLOMPENBEDRIJF GEEN VETPOT

Behalve de hierboven genoemde klompenmakers, die gedeeltelijk met mechanische hulpmiddelen werken, zijn er nog de gebroeders Dirk (67) en Wilm Getkate (63), wiens werkplaatsje aan de Dorpsstraat 106 een enig voorbeeld is van het aloude Enterse klompenbe- drijf. Sinds de laatste vijftien jaar profiteren ook zij echter van de gemakken, die de mechanisatie biedt. *„Wij kopen het hout zelf bij de boeren, zagen en klo- ven het, en brengen de stukken naar de klompen- fabriek van Getkate en Leussink, waar ze op de ge- wenste maat worden gedraaid,”* vertelt Dirk. Het na- boren, schuren en schilderen doen de gebroeders echter nog zelf. Zowel hun vader als hun grootvader hebben in het klompenvak gezeten. Maar hun zonen (Dirk heeft twee jongens en Wilm drie), hebben met deze traditie gebroken.

De klompen worden voornamelijk verkocht aan win- keliers. Daarnaast hebben de gebroeders Getkate nog een venter, die er mee de boer op gaat.

Dirk en Wilm (bijgenaamd Voeter-Derk en Voeter- Wilm) hebben ook nog een boerderijtje met ruim 2 bunder grond en een paar melkkoeien. Het klompen- bedrijfje hebben zij in 1929 van hun vader overgeno- men, die toen overleed. Beiden kunnen zich nog goed

Boerenleenbank

Enter

Dorpsstraat 152 AA

de spaarbank voor iedereen

Hengelo

Het beste adres voor:

**GEDISTILLEERD, WIJN, BIER,
LIKEUR, LIMONADE**

Fa. Jac. Krabbenbos
Molenstraat 18

Gereedschappen, IJzerwaren, Huish. art.

BLOEMENMAGAZIJN

K. Hunia & Zn.

Tuindorpstraat 38 — Brinkstraat 1a

Ruischer en Hartgers

Veur elektrische apparaten

Radio en Televisie

Drienerstraat 4 • Tel. 14878 • Hengelo

BOERENLEENBANK

Hengelo (O.)

verzorgt alle bankzaken

Parallelweg L.S. Telefoon 7366

H. J. Krakers

AANNEMERSBEDRIJF

Tel. Hengelo 2964

Nieuwbouw, Onderhoud- en Betonwerken

Bult's Slagerij

VOOR VLEES

EN VLEESWAREN

WEEMENSTR. 12, TEL. 2752

PORTJE

Deldenerstraat 8
Hengelo (O.)

DAMES-, HEREN-,
KINDER-PYAMA'S
EN -ONDERGOED,
SCHORTEN, ENZ.
Altijd goedkoop

Fotobureau ter Horst

RECLAME- INDUSTRIE- MODE-
en ESTHETISCHE FOTOGRAFIE

■ GOUDSBLOEMPAD 2

Hengelo (O.) Tel. 19690

N.V.

out-
bewerking
ENGELO

Interieurspecialisten

Chopinstraat 11 — Tel. 3798

Econ. Dir. J. M. Prinsen

Chopinstraat 12 — Tel. 3798

VERSTEEG's veearve

veur hoese en eearve

Molenstraat 20

Hengelo (O.) — Tel. 2207

Bonneterie SPECIAAL-
ZAAK:

Blouses - Rokken - Vesten

Molenstr. 5, Tel. 7382, Hengelo

N.V. Automobielfabriek

BLEEKER

● OPEL

● CHEVROLET

HENGLO

● MEUBELN

● TAPIJEN

● BEDDEN

Van Dijk voor de moderne
woninginrichting! I
MARKTSTR. 15

AHREND

Telgenflat Hengelo Tel. 7266

voor: Lichtdrukken, Foto-
copieën, bestekken.

MORSINK
SOLASPECIALZAAK *Servieren*

Weemenstraat en Kotmansweg

Empo-Humber-Vestingrijwielen

Rijwielhandel en Reparatieinrichting

v. Merksteijn

Tuindorpstr. 18-20, HENGLO

HOLLANDIA ondergoed
kousen, sokken, tricotages

H. J. BENNINK

Manufacturenhandel Industriestraat 88

Voor: radio, televisie, haarden,
kachels, wasmach. en stofzuigers

«NADORP»

Deld.str.47, Hengelo Tel.12680

Automobielfabriek

ERNE

Delden.str. 42
Tel. 2120

vanaf:
f 3799

FIAT
500

BEHANG EN VERF

Fa. Wed. J. Walhof

Beekstr. 29 Hengelo

VANILLEVLA

'n delicatessen

Zo klaar voor het
gebruik. Heerlijk
van smaak en voed-
zaam.

MELKINRICHTING

herinneren, hoe vroeger bijkans huis-aan-huis klompen werden gemaakt. „Net nen bakker en nen smid en nen timmerman ha'j der tusschen.“ De meesten hielden er tevens een boerenbedoeining op na, want klompenmaken was geen vetpot. In de winterdag werden er voornamelijk klompen gemaakt, omdat de vraag hiernaar dan het grootst was en het werk op de boerderij niet zoveel om handen had. „De vrouw kon het in deze maanden alleen wel af.“ Boeren en klompenmaken harmonieerden dus goed met elkaar. Dirk en Wilm herinneren zich uit hun kinderjaren ook nog enkele oude schippers. Ze noemen namen als Jan ten Brink en Jans ten Berge (de laatste ook wel Robbezak of Toetenschipper genaamd). Verder Klaas ter Wee (bijgenaamd Laover Klaos) en Jans Ezen-dam (Plasjènken Jänsken). Er werden in die dagen met de zomp alleen nog maar plezierreizen gemaakt, bijvoorbeeld naar Friesland, aldus Wilm.

MECHANISATIE IN HET KLOMPENBEDRIJF

In de jaren 1930-'40 gooide Enter „het roer om“. Het klompenmakersambacht verdween, het bedrijf concentreerde zich in enkele grotere, gemechaniseerde klompenmakerijen. Momenteel bevinden zich in Enter nog een viertal klompenfabriekjes.

De klompenmakerij Gebr. v. Vilsteren, tot 1956 van generatie op generatie in handen van de Enterse familie Lammerting en daarna een filiaal van de firma van Vilsteren te Zwollekerspel, maakt 1500 paar grote klompen (mansklompen) per week, vertelt bedrijfsleider Gerard J. Rutenfrans. Het drogen, schuren en schilderen van de klompen geschiedt te Zwollerkerspel, waar vijftig man werkt. Het bedrijf in Enter, dat in 1928 mechaniseerde, telt zes werknemers.

Dan is er nog de klompenmakerij Getkate-Leussink, die in 1942 werd gemechaniseerd en waar zeven man werken die wekelijks 750 paar klompen fabriceren.

Het klompenbedrijf Gebr. Schuitemaker, in 1934 gesticht en dat geleidelijk aan mechaniseerde, maakt 1100 tot 1200 mansklompen per week. Buiten de gebroeders Jan, Johan Hendrik en Wilm Schuitemaker werken er zeven personeelsleden.

Op de grens Enter-Rijssen vinden we nog het kleine klompenbedrijfje van een andere Jan Schuitemaker (drie man personeel) en, - eveneens buiten de dorpskern -, het bedrijf van de drie gebroeders Homan, waar men voorheen klompschoenen (kleppers) vervaardigde, maar nu uitsluitend gezondheidssandaaltjes en schoenhakjes maakt; twaalf werknemers.

Zijn de schippers in Enter verdwenen, de klompenmakers zijn gebleven, al is hun aantal sterk vermindert. Wekelijks maken zij nog tegen de 5000 klompen. Daarom is Enter, dat veel meer werkkrachten levert aan andere industrieën (met name de textiel-fabrieken en de Eternitfabriek te Goor) voor ons nog steeds het DORP VAN KLOMPENMAKERS.

REGIONALISME

Gaat C. de K. overstag ten aanzien van Twente ?

Overijssel is enkel een staatkundig begrip. Het oefent noch op Twente, noch op Salland en „de Kop“, laat staan op overig Nederland, enige aantrekkingskracht uit. Het is een regionaal heterogene provincie met meer dan één gezicht. Twente is een begrip met een eigen, wezenlijke inhoud. Overijssel alleen oppervlakte voor een magere provinciale wet. Wij begrijpen niet, waarom de commissaris van de Koningin in Overijssel dit opeens niet meer slikt. Of eigenlijk weten we het wel, want hij heeft het dezer dagen in het openbaar gemotiveerd: „Men weet in het westen wel van Twente, maar Overijssel weegt niet zwaar op het besef en de verbeelding“; (zie pag. 13 van dit nummer). Is het voor een C. d. K. in Overijssel moeilijk te verteren, dat zijn ambtsgebied slechts bestaat op papier en niet leeft in de harten van de mensen ?

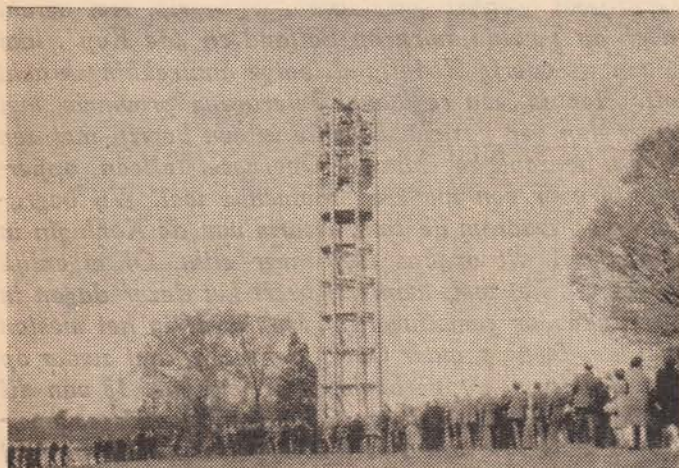
Regionale structuren niet verzwakken

Een actueel pleidooi voor versterking van de regionale structuur van Twente, vormt het boek „Hengeler Wind“ van dr A. L. van Schelven, deze maand uitgegeven ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van de Koninklijke Nederlandse Katoenspinnerij in Hengelo“; (zie pag. 15 van dit nummer). Wij citeren: „In de plannen en rapporten, die de laatste jaren over de toekomst van Twente zijn verschenen, worden wel duidelijk doelstellingen op economisch en ruimtelijk terrein genoemd. Maar een vermelding van het fundament voor beide, de conceptie over het maatschappelijk gezicht van Twente in de toekomst, mist men node. In geheel Twente is een verandering aan de gang die duidt op een nieuw of hoog-industrialisme. Twente kent sinds de Franse revolutie geen eigen administratieve organisatie, het is een geografische en historisch combinatie van een aantal gemeenten, die nauwelijks als een, voor de naaste toekomst noodzakelijke, eenheid wordt beleefd. Elke gemeente heeft haar eigen opvatting over de bedreiging van die belangen door andere.“ Dr. Van Schelven ziet een integratie van het gewest Twente, een versterking van de regionale structuur, als voorwaarde voor een geslaagde sociale opbouw van de streek. De Twenten zullen samen moeten bouwen aan het Twente van morgen.

Wij scharen ons volgaarne achter deze woorden, die volkomen passen in het modern regionalistisch denken. En wij zijn van mening dat de provinciale overheid het feit, dat onze provincie uit regio's is samengesteld, dient te accepteren in plaats van „strijdlustig te bouwen aan een (waan-)denkbeeld“ („agressieve image-building“).

INTERREGIONALE KONTAKTEN

T.O.G-GEMEENTEN BEZOEKEN T.H.T

Deputaties T.O.G-gemeenten bij carillon Drienerlo: symbool van samenspel Twente - Oost Gelderland

ENSCHDEDE. - Deputaties van de besturen van de T.O.G-gemeenten (Twente-Oost Gelderland) hebben op 13 mei een bezoek gebracht aan de Technische Hogeschool Twente en tévens het carillon bekeken, door de T.O.G-gemeenten geschonken bij gelegenheid van de opening dezer hogeschool.

Dr. O. F. A. H. van Nispen tot Pannerden, president -curator, sprak tot de ongeveer 400 genodigden, - bijeen in het administratiegebouw -, een welkomstwoord. Men mag uit de naam T.H.T niet afleiden, dat alleen Twente nauw met deze hogeschool verbonden is, zei hij. Drienerlo beoogt in geheel oost-nederland de belangstelling voor het wetenschappelijk onderwijs te stimuleren, studie en studentenleven opnieuw te integreren en te streven naar een juist evenwicht tussen regionale en nationale belangen. Intussen is de belangstelling voor de studie aan de T.H.T. zo groot, dat de minister van onderwijs voor het nieuwe studiejaar tot een beperkte mate van loting moest besluiten. Spreker wenste, dat voor de T.O.G. moge gelden, wat voor het door deze belangengemeenschap geschonken carillon op Drienerlo geldt: dat de volkomen zuiverheid moge zijn verzekerd.

Drienerlo-student: „kat uit de boom kijken“

In een door prof. ir. R. van Hasselt, konrektor van de T.H.T., gehouden toespraak, werd het onderwijs op Drienerlo belicht. In de Kamer en in de lande, aldus deze spreker, bestaat een ongerustheid over de gang van zaken in het algemeen in het wetenschappelijk onderwijs. Een veel gehoorde klacht is, dat de studieduur te lang en het studierendement te laag is. Van degenen, die aan de akademie beginnen, zou het

aantal dat met een diploma de eindstreep behaald, te gering zijn. Volgens spreker zullen er binnen afzienbare tijd 80.000 studenten zijn op de Nederlandse universiteiten en hogescholen. (Uit cijfers, die deze maand door het Centraal Bureau voor de Statistiek zijn verstrekt, blijkt, dat het totaal aantal universiteits- en hogeschoolstudenten in ons land is toegenomen van 52.300 in april '64 tot 58.400 in april '65; een stijging van 11 pct. Redactie TP.) De curatoren en hoogleraren van de Technische Hogeschool Twente hebben met elkaar besloten, een ernstige poging te wagen tot vernieuwing van het hoger onderwijs, aldus nog steeds prof. van Hasselt. We hebben gekozen voor het baccalaureaat, een korte, sterk op de praktijk gerichte opleiding, inplaats van meteen door te gaan tot ingenieur. Na drie en half jaar kan men uit de studie stappen of in een twee-jarig programma voor ingenieur verder studeren. In de Angelsaksische landen doet men dat overal. Nieuw is alleen de vorm waarop. Er is een *gemeenschappelijk eerstejaar*, waarin de student zowel met de *werktuigbouwkunde*, de *elektrotechniek* als de *chemie* te maken krijgt. Een Drienerlo-student kan dus nog eerst „de kat uit de boom kijken“, alvorens definitief te beslissen over de richting, die hij in het tweede jaar gaat volgen.

Het bezoek van de T.O.G-gemeenten aan Drienerlo werd besloten met een wandeling naar de carillon-toren, waar studenten voor deze gelegenheid de beiaard bespeelden, en een bustocht over het campus-terrein.

„ONTMOETING '65" RHEINE-ENSCHDEDE

ENSCHDEDE. - Vorig jaar vond in Rheine de „Hollandwoche" plaats met Enschede als partner. Dit jaar werd een tegenbezoek gebracht: „Ontmoeting '65", een uitwisseling op voornamelijk cultureel gebied. Rheine is evenals Enschede een textielstad. De katoenindustrie werd er in de jaren dertig van de vorige eeuw gesticht door de Duitser Carl Kämpers, de Engelsman Hardy Jackson en de Nederlander Jan Timmerman (afkomstig uit Zwolle). In het begin van deze eeuw trokken veel Nederlanders, aange-lokt door hogere lonen, naar Rheine, waar zij in de textielindustrie een goede boterham verdienden. Enkele weken na het uitbreken van de oorlog '14-'18, toen de katoenaanvoer uit Rotterdam stagneerde en de textielfabrieken kwamen stil te liggen, keerden zij naar ons land terug. Vele van deze Nederlanders vonden toen een nieuwe werkkring in de Enschedese textielindustrie. De kontakten Rheine-Enschede dateren dus niet van vandaag of gisteren.

Donderdag 13 mei werd in de Diekmanhal te Enschede een tentoonstelling geopend met 65 werken van kunstenaars uit Rheine. Vrijdagavond vond hier een jeugdprogramma plaats, verzorgd door zang-, dans- en muziekgroepen uit beide steden. Zaterdag werd

een sportdag met twee voetbalwedstrijden, atletiek en binnensporten, alles in Diekmanstadion en sport-hal. Een dialezing over Rheine in de Minkmaatschool op maandagavond en een slotkonsert in de Twentse Schouwburg op dinsdagavond, - honderd zangers uit Rheine voerden er met O.Ph.O.begeleiding Haydn's Jahreszeiten uit-, besloten deze - zich op menselijk vlak bewegende - ontmoeting.

„EUREGIO '65"

Door samenwerking van de Belangengemeenschap Twente-Oost Gelderland, de Stichting Streekbelangen Oostelijk Gelderland en de Interessengemeenschap Rhein Ems, kwam de tentoonstelling „Euregio '65" tot stand, die van 20 tot 30 mei in het Kunsthaus van de stad Bocholt (Westfalen) staat opgesteld en aan de hand van foto's, maquettes, grafieken en modellen een overzicht geeft van wat er in het grensland tussen Rijn, Ems en IJssel allemaal leeft. Liefst 78 gemeenten, steden, ambten en „Landkreisen" zijn betrokken bij deze expositie, die van 4 tot 14 juni in Almelo is te bezichtigen, en daarna achtereenvolgens naar Lingen, Doetinchem, Coesfelt en Hengelo verhuist.

Regeringspresident dr. Schneeberger zei in zijn openingswoord, dat het verenigd Europa er slechts kan komen, als dit niet van boven wordt opgelegd, maar van onderuit ontstaat.

Dr Peter Dienel, socioloog aan de Evangelische Academie in Loccum, hield een inleiding over de relatie tussen ruimtelijke ordening en etiek, en zei van mening te zijn dat de verwevenheid van ruimte en geschiedenis tevens bepalend moet zijn voor de politiek. Op 18 april van dit jaar is door de Duitse Bondsraad de wet op de ruimtelijke ordening aangenomen. Spreker achtte de tentoonstelling waardevol, omdat zij uitstekende informatie geeft over de grensgebieden en tevens mogelijkheden aangeeft voor een nauwere samenwerking in de toekomst.

Een gesprekskring, bestaande uit dr P. Dienel, oberkreisdirektor Franke en dr W. Remmers uit Lingen, dr G. Isbary uit Bad Godesberg en burgemeester mr. F. R. Crommelin uit Hellendoorn, voorz. van de TOG, gaf 's avonds in het „Schützenhaus in Bocholt haar visie op de Europagedachte.

Dr P. Dienel vroeg zich af, of de Duitsers over de verzuiling in Nederland heen tot een goed contact met Nederland zouden kunnen komen, en of t.a.v. de Europagedachte de kerken dienen ingeschakeld te worden.

Gespreksleider Franke noemde het leren kennen van elkaar een grondbeginsel en gelooft, dat men daarbij niet naar het verleden, maar naar de toekomst moet kijken.

Dr W. Remmers is van mening, dat de Europagedachte tezeer ligt geconcentreerd bij de besturen van de

betrokken gemeenten en acht integratie van de op-leiding (bijv. aan de volkshogescholen) van groot belang.

Dr G. Isbary wees op de aan weerszijden van de grens levende Nedersaksische dialecten als brug tussen de diverse regio's en meent dat o.m. het onder-wijs ingeschakeld moet worden om de jeugd te bereiken.

Mr Crommelin zei, dat het Europawerk aan de grenzen tot nu toe voor een groot deel nationaal is geweest, zoals bijvoorbeeld de stichting van de Tech. Hogeschool Twente en de aanleg van de internationale wegen 15 en E 8. Hij suggereerde een bandstad Twente, waarin ook Gronau is ingepast.

BESCHERMING JEUGDLEVEN IN DUITSE- EN NEDERLANDS GRENSGEBIED

WEERSELO. - Deze maand vond in het Stifthuis te Weerselo een ontmoeting plaats tussen jeugdleiders en ambtenaren voor jeugdzaken en kinderbescherming uit het Duitse en Nederlandse grensgebied, samen een vijftig in getal, om te confereren over het thema „Jeugd en vrije tijd". De conferentie was uitgeschreven door de Belangengemeenschap Twente-Oost Gelderland in samenwerking met het Landesjugendamt Westfalen-Lippe. Vorig jaar kwam men met een soortgelijk doel bijeen in Nordwalde (Dld.).

Frau Landesrat dr Scheuner, leidster van het Jugendamt, leidde het onderwerp in met een aantal opmerkingen over de actualiteit ervan, onder andere in verband met de gevaren, die de jeugd door het toerisme bedreigen.

De heer J. A. Sellenraad, oud-direkteur van het Pedagogisch Centrum te Enschede, schetste de psychologische kenmerken van de jeugd, met name de gevoeligheid voor de invloed van de opvoeding in de eerste levensjaren, en pleitte voor een intensievere voorlichting aan de ouders (cursussen voor jonge echtparen bijvoorbeeld) en voor het inzien van de noodzaak, over deskundige jeugdleiders te kunnen beschikken.

Mr E. G. Planten uit Amsterdam vertelde vervolgens over het werk van de wijkcentra in deze stad, met name over de door de jongeren zelfgebouwde kinderboerderij op een eiland in de Nieuwe Meer, waar zij verantwoordelijk zijn voor de verzorging van dieren en een postduivenclub hebben, die aan officiële wedstrijden deelneemt.

De heer G. Hoffmann van het Jugendamt te Bochum vertelde over het preventief jeugdwerk in het Roergebied en gaf voorbeelden van de wijze, waarop men jeugd en ouders, eigenaars van uitleenbibliotheken e.d. voorlicht over maatregelen ter bescherming van het jeugdleven.

STEDELIJKE ONTWIKKELING

ALMELOER OP WEG VAN DORPS- NAAR STADSMENS

Portretfotograaf en musicus A. Roos
.. wederzijds respect ..

Almelo is al geruime tijd bezig zich te vernieuwen, om ook in de toekomst zijn centrumfunctie naar behoren te kunnen vervullen. Het „Plan Stadscentrum”, waarvan het nieuwe stadhuis uitgangspunt is en tevens de bekroning zal zijn, is al op verschillende punten gerealiseerd. Naarmate het dorpse karakter verdwijnt, zet zich de verstedelijking door: niet alleen in de aanblik van de stad, maar ook in het leven van de Almeloër, al valt hem dit natuurlijk niet zomaar van het gezicht af te lezen. Het verschil in levenspatroon van jongere en oudere generatie toont echter duidelijk aan, dat de Almeloër op weg is, stadsmens te worden.

Onderlinge band verzwakt

„Toen de Almelse orkestvereniging „Cecilia” in 1963 een jubileum-koncert gaf ter gelegenheid van haar 100-jarig bestaan, was de belangstelling zeer matig. Bekijkt men echter de analen van deze vereniging, dan leest men, dat bij haar 50- en 60-jarige bestaan héél de stad een paar dagen feest vierde,” vertelt de heer Aart Roos (58), Almeloër van geboorte en bekend portretfotograaf in deze stad. „De Almeloërs deden de dingen vroeger veel meer gezamenlijk,” voegt hij hier aan toe. „Deze onderlinge band, zoals je die nog aantreft bij kleine samenlevingen, is van lieverlee verloren gegaan. Het is een duidelijk facet van de verstedelijking.”

Vervlakking

De heer Roos, die naast zijn beroep van fotograaf een enthousiast vioolspeler is (als amateur heeft hij in de

dertiger jaren in diverse strijkjes gespeeld) en die na de laatste wereldoorlog als paukenist verbonden is aan het kon. symphonie orkest „Cecilia”, geeft veelal voorbeelden die verband houden met die terreinen van het sociale leven, waarop hij zich vele jaren heeft bewogen. Wanneer hij zegt dat het nadeel van de verstedelijking is de algemene vervlakking, dan denkt hij ondermeer aan de onverzorgde kleding, waarmee veel jonge Almeloërs tegenwoordig op diverse gelegenheden verschijnen. „Er wordt geen toilet meer gemaakt,” zegt hij. „Ik heb niets tegen een slobbertrui of een spijkerbroek, maar wél, wanneer men die draagt op de première van een voorstelling of bij een andere stemmige gelegenheid. Wanneer je een schouwburg of een kerk binnenwandelt, heb je daar rekening mee te houden. In de dertiger jaren was dat nog een zaak van algemeen fatsoen. Momenteel is dat echter al lang geen regel meer.”

Minder respect voor het andere geslacht ?

De heer Roos diept enkele herinneringen op uit het Almelo's verleden om zijn woorden te onderstrepen. „Ik weet nog goed, hoe je vroeger twee avonden op dansles stond om te leren, hoe je een meisje ten dans behoorde te vragen. En daarna mocht je eindelijk een keertje dansen. Bij het sluitbal droegen de jongheren witte handschoenen en je had een balboekje bij je, waarin je de namen van de meisjes noteerde die je - voor de diverse dansen - van te voren als danspartner besproken had. Dit zijn natuurlijk uiterlijkheden, maar daarachter ging toch het respect schuil, dat je voor elkaar had. In die tijd was een meisje nog een meisje en een jongen een jongen.

Niet hand in hand

Bij veel moderne dansen van nu is een danshouding overbodig. Men leidt een meisje dikwijls niet eens meer naar de dansvloer. Ze moet zelf maar zien dat ze er komt. En op eigen gelegenheid een beetje meespringen. Want jongen en meisje maken elk afzonderlijk hun eigen sprongen. Wel aardig voor een paar keertjes. Maar als je daar een hele dansavond mee moet vullen, wordt het een zielige vertoning. Ook het muzikale enthousiasme van de jeugd is veranderd. Het lawaai lijkt soms belangrijker dan de muzikaliteit. Ik ben van mening dat een jonge mens een moderne stadsmens kan zijn, zonder aan deze vervlakking mee te doen.”

Voordelen van de verstedelijking

„Tegenover deze nadelen staan natuurlijk ook vele voordelen. De industriële ontwikkeling van Almelo trekt veel mensen aan van buitenaf, hetgeen de doorstroming bevordert. De confessionele groepen kenden

in de dertiger jaren nog scherpe scheidingen. Dat is gelukkig ook in Almelo anders geworden. Veel dorpspreutsheid en bekrompen opvattingen werden in de loop der jaren afgeschud. Misschien kan de jonge Almeloër juist in deze tijd, waarin de huiselijkheid een minder belangrijke rol schijnt te spelen en vrienden en vriendinnen zich niet meer zozeer onder elkaar in huis vermaken, nog méér bewijzen wat hij of zij waard is," aldus de heer Roos.

Gezond verstand prevaleert

Reden tot pessimisme is er in Almelo stellig niet. Trouwens, elke tijd - zo leert de historie - heeft zijn vóór en tégen, ook met betrekking tot het leefpatroon van jonge mensen. In 1785 bijvoorbeeld gaat de Almelose medicus dr. Med. J. W. Heppe ondermeer in tegen „de verkeerde kleding, vooral onpractisch en ongezond voor de jonge meisjes;" (misschien zou hij de populaire jeugdkledij voor meisjes van nu: pantalone die wijd zijn aan de enkels, met ritsen waar vroeger het schaamtegevoel huisde, alsook de loden cape's, die de onrijpe figuurtjes verhullen, juist toejuichen). Wat de mannelijke leden van de Almelose jeugd betreft, klaagt dezelfde dokter er over, dat deze „in alle standen veel te vroegtijdig tabak rooken, onmatig drinken en thee en koffie slurpen."

Met de heer Roos geloven wij, dat het gezonde verstand het ook bij de jonge Almelose stadsmens zal winnen van de „kaste der moraal- en fatsoenlozen".

STAD EN PLATTELAND ALMELO ONTMOETEN ELKAAR BIJ „DE MOOIE VROUW"

Onder de rook van Almelo, daar waar stad en platteland elkaar ontmoeten, op de splitsing Ootmarsumsestraat-Mooie Vrouwenstraat, ligt de herberg „De Mooie Vrouw". De klootschietersvereniging „Almelo" houdt er haar bijeenkomsten evenals de hondenclub „de Speurder". „Ze verkoopt hier de ofgerichte plietsiehoonde veur zes- tot zeumhonderd gulden," horen we de herbergier zeggen, een stevige 45-tiger, die bij zijn voornaam Gerrit wordt genoemd en bij zijn geslachtsnaam Heerdink heet. „De grote jachtopzieners en de plietsies bint er gek op."

Het gaat er nog ouderwets gemoedelijk toe in „De Mooie Vrouw". Terwijl wij een praatje aanknopen met de eigenaar, springt een goedbevriende stamgast, bijgenaamd Koffiejan, voor hem in de bres en zorgt ervoor, dat tapkraan en barkruk-filosofieën hun vrije loop behouden.

„Besvaar zag peerde van Napoleon"

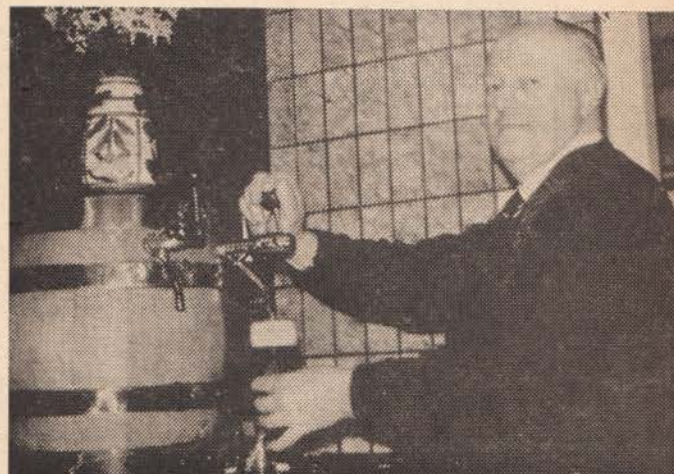
Wij vragen Heerdink, waar de naam „De Mooie Vrouw" vandaan komt. Maar met zekerheid kan hij

daar niets over meedelen. „Der zollen hier vrogger twee ongetrouwde vrouweu hebben west. Doo hebt ze dee naam een keer oopegeewen met 'n gekken slag, en zo is 't blewwen." Het moet allemaal erg lang geleden zijn. De oude herberg, waarvan in de gelagkamer nog een geschilderde afbeelding is te zien, - naar een prent vervaardigd door Japie de Wit uit Utrecht toen die als jongen in de hongerjaren '40-'45 naar Twente was gekomen -, moet al zo'n tweehonderd jaar hebben bestaan, voordat deze in 1951 afbrandde. Twee jaar later bouwde Gerrit Heerdink op dezelfde plaats de tegenwoordige herberg, groter, modern en toch passend bij het landelijk karakter van de omgeving, met ruime parkeergelegenheid. „A'j vandaag an 'n dag gin ruimte hebt veur of achter het hoes, gaat ze wa deur. Dan doo'j nich met," zegt onze waard. De vroeger bij de herberg behorende boerderij werd aan de overkant herbouwd en wordt bewoond door een broer van Gerrit Heerdink.

„De Mooie Vrouw" is gelegen aan de vroegere hoofdweg naar Duitsland. „Mien besvaar gung der aait groot op, dat hee zik nog herinneren kon, dat hee de peerde van Napoleon hier nog hef zeen staon. Dat was mer 'n paar dagen, doo bint ze weer offezakt," vertelt de tegenwoordige eigenaar. En dat kan wel uitkomen, want volgens historische gegevens moeten zich over deze oude Hanzeweg in de Franse tijd nogal wat militaire troepen hebben verplaatst. „Heel het jaar 1814 arriveerden hier, als gelegen aan den heerweg Hannover, Ootmarsum, Deventer en Zwolle, colonnes, brigades, bataillons, kortom militair van allerlei legergroepen. Als laatsten van deze passanten zien we genoteerd op 23 Juni 1815 en volgende dagen manschappen van het Bremer, Lübecker en Hamburger Hanseatisch legioen," aldus mr G. J. ter Kuile in zijn boek over Almelo.

(vervolg eerstvolgende tekstpagina)

Herbergier G. Heerdink
..aole en nije tied..

enschede

Voor herenkleding
het beste bij *Besters*

Van Loenshof 12, Enschede

TELEVISIE
*
HOOR
APPARATEN
*
RADIO

Blijvende service!

Jan LANGKAMP
LANGESTR. 52 TEL. 4695 ENSCHEDE

Fijnhout- en Triplexhandel

Fa. W. LANGE

Spelbergsweg 37, Tel. 4538

levert: Fijnhout, Triplex, Hard- en
zachtbaard, Vlas- en spaanplaat enz.

FOTO-FILMBEDRIJF
Globe

Van Loenshof 10
Tel. 5271

Filiaal:
Ollemolen-
singel 37
Tel. 6118

Gramofoonplaten Pick-Ups

SPECIAALZAAK Nieuwstr. 57 Tel.
3909 Hengelo O.
RADIOKO Boulevard 90
Tel. 4863 Enschede

Ook
Uw
adres

H. Zwier

DAMES KAPSALON

Lipperkerkstr. 129 — Tel. 8159

de „*Twentse Post*”

staat voortdurend op de bres voor de belangen
van de kultuur in deze streken

en „*CO-OP OOST*”

staat voortdurend op de bres voor de belangen
van de consument. Ook voor Uw belangen en
die van Uw gezin

„Co-op Oost”

met vestigingen in geheel Twente
en in de Gelderse Achterhoek.

Kruidenierswaren - vlees - brood - banket - textiel - schoenen - kleding - brandstoffen - huish. art. enz.

Voor betere schoenen *Rommelaar*

VAN LOENSHOF 31

SALON *Neurink*

v.h. H. J. v. d. VEER

Dames-salon en Parfumerie

Haaksbergerstraat Enschede Tel. 2876

A.v.d. Leest Radio
Enschede Televisie

Radio onderdelen - Electrotechnische artikelen

Erkend reparateur en installateur

OLDENZAALSESTRAAT 39 — TEL. 10688

Voor
medaille,
krans, tak
of beker: bij ons slaagt u zeker
Ripperdastraat 2a, Enschede

Een **BRIL**, die werkelijk prettig zit
is gemaakt door

Remmelt Pit

Kalenderstraat 24-26 Enschede

Het bekende adres voor het
leveren van alle bekende merken
gazon- en motormaaiers

(ABNER, BRILL, FOLBATE, HUSQVARNA)

Fijn-
alijpertij **H. v. d. Meer en zn**

BLEEKERSTR. 18 - ENSCHEDE

**Machinefabriek
ARENS & Zn**

tandwielen
Perikweg 52

Uit
voor-
raad
lever-
baar:
BEI ONTEGELS, BETON-
SCHUTTINGEN, BETON-
PUTROOSTERS ENZ.

Bimsbetondakplaten, Keerwanden

Fa. J. H. Schuurink Binnenhaven 116

Telefoon: 3009

ADOLFS & PENNINK
de boekhandel t.o. 't postkantoor
studieboeken
pocketbooks - romans

Biej 's leavens wit en 's leavens zwat
sprek aait 'n bleumke nóg tot 't hart

**BLOEMEN-
MAGAZIJN „Corona”**

HENGELSESTRAAT 156 - TELEFOON 3238

**S. TEN CATE
STAALHARDERIJ**

Hessenweg 1 - 9 - Tel. 5413

MINTEX - REMDIENST

Dr. Benthemstr. 35 - Tel. 5418

Motor defect?
naar **JULO**
direct!!!

Pyrmonstr. 15 - 19
ENSCHEDÉ

FA. H. v. d. BERG

OLDENZAALSESTRAAT 65 — TEL. 543

Steunzolen, (v. gipsm.), Spitgordels, El.
kousen, Kunstledematen, Orthop. cor-
setten, Beugels, Buikgordels, Staalwaren

**voor goeie schoenen
bekend**

Heng.str. 16 — Oldenz.str. 93 — v. Loenshof 5

N.V. Aanneming-Mij. v.h.
H. W. TE PAS

Enschede

Burgerlijke en Utiliteitsbouw
Gewapend Betonbouw
Grond- Water- en Wegenbouw

(vervolg van vorige tekstpagina)

Sleppers, peerdekooppleu, gaanzendriewers

Voor Gerrit Heerdink liggen de herinneringen aan de vooroorlogse tijd in 'n ander vlak dan voor de stadsman. „Vrogger maken de leu zik nich zo drok. As de sleppers (vrachtrijders) op weg van Oortmösken naor Almelo hier 's middags ankwammen, bleewen ze aower tot 'n volgenden morn. Nen scheppel haver en ne krub vol heui kossen 16 tot 17 cent. Daarveur konnen de peerde hier 'n helen nacht bliewen staon. De keerls gungen hier etten: elf gekokte eier met brood en koffië veur 10 cent. Dat was nen helen aadern tied. Ik kan miej nog herinnern, dat mien vaar nen boerenknech har veur 125 gulden in 'n jaor met de kos. En dan konne éénmaal in de zes wekk' naor hoes hen. Daor mo'j ze non met ankommen. Nen deensmeid ha'j veur 50 tot 75 gulden in 'n jaor. En mien vaar hef nog wa veur minder kend.”

Niet alleen voor de vrachtrijders uit Ootmarsum (Heerdink herinnert zich namen als de Veenken-keerls, de Kaamphoezen en de Hamskeerls, die veelal bomen versleepten of de grote fabrieksketels plaatsten, soms met acht paarden voor een wagen), maar ook de grote Duutse boeren, de peerdekooppleu en de gaanzendriewers kenden de weg naar de herberg. De weide aan de overkant van „De Mooie Vrouw” wordt nog „de Schuttenstal” genoemd en had vroeger hogé akkerwallen, waarbinnen men de ganzen schutte, soms met koppels van twee tot drie-duizend stuks, zodat ze niet weg konden lopen, en de drijvers tijd hadden om uit te rusten. „Vosjan, nen Duutser oet Laoge, net aower 'n paol, den non boer is in Amerika en hier as klean jungskén vaak kwam met zien vaar, nen aolen peerdekoopman, kump hier nog um de dree jaor met vekaansie naor de herbèrg.”

De nije tied

Gerrit Heerdink kan eindeloos vertellen over die oude tijd. Wanneer we hem vragen, hoe het met de klootschieters-sport gaat, zegt hij: „Dat löp wa. Alleen de jonge vènte wilt nich meer metdoon. A'j vrogger ne kaarmse hadden, dat was ook mooi. Mer daor geewt de leu ook niks meer um. Klootscheeten was hier vrogger ne sport, zo zee'j 't in 't hele laand nich. In de gemeente Tubbergen ha'j doomaols alleen meer klootscheeten en 's weenterdags gung iej op de schaats. Rechtevoort is 't almaol voetballen en iej könt er ook nog naor de moterraces kieken. As de weend een betke good lig, dan kö'j dat geknap hier heuren.”

„En de oude gebruiken?”, informeren wij.

„Het palmpaasken lopen, geet nog wa, mer Pinkstern vernem iej niks mer van.” (Ook elders in Twente is de Pinksterbroed zeldzaam geworden.) „De leu gaat

non 's aovends veur de televisie kieken.”

Er komt een bezoeker binnen, die de waard moet spreken. We horen, dat het Gerrit Niehof oet Hengel is - een grote krullekop -, die als Spaans tolk fungeert. Heerdink herbergt ondermeer 12 Spanjaarden, werkzaam in de Almeloëse industrie. Ja, stad en platteland gaan hier hand in hand. „Wiej kriegt der nog 'n stuk of wat bie,” zegt Heerdink. Gerrit Niehof komt daarvoor de papieren in orde maken. Voor ons dus het tijdstip, om te vertrekken en de herinneringen van dit bezoek aan „de Mooie Vrouw” te verwerken. Met een tikkeltje heimwee in het hart.

POLITIEK

TWENTE Méér BEKEND DAN OVERIJSSSEL

ENSCHDEDE. - „Overijssel oefent geen aantrekkingskracht uit op overig Nederland. De belangen van Overijssel spelen in het westen een tweede viool. Men weet er wel van Twente, maar Overijssel weegt niet zwaar op het besef en de verbeelding,” aldus de commissaris der koningin in Overijssel, jhr. dr. O. F. A. H. van Nispen tot Pannerden, tijdens een lunchlezing op 11 mei gehouden voor het departement Enschede van de maatschappij voor Nijverheid en Handel.

„We moeten de provincie meer zwaarte geven, het leefklimaat opvoeren en dat naar buiten demonstren. Daartoe is in de eerste plaats nodig, dat de krachten die er in de verschillende, wat tegenstrijdige delen in de provincie bestaan, gebundeld worden. Het wordt tijd, dat de provincie als geheel gaat doen aan agressieve image-building,” vertelde de commissaris. (Beleefdheids-applausje van de Twenten.)

aowend

Non aomt de weerld zo meu en deep,
De wind waeit week en louw.
Non aomt de weerld, as of ze sleup,
En zeutjes vaalt den douw.

De steerne staot en kiek't zo stil
En nikt miej vrendlik too.
Mut slaopen al, wat wassen wil,
Dat 't staark is morgenvroo.

dr A. Wibbelt

oldenzaal

de zaak met meer
dan 50 toonkamers

Foto's könt nich kieken
(Mer oonze foto's möj bekieken)
fotohandel
't Kiekeske

tricoleren
drymasteren
verven
Ootm.str. 47-49
Tel. 2091

Voor
een deskundig uitgewerkte

C.V.-installatie

E. HEIDEMANN & Zn
Boterstraat 15 Tel. 2077
OLDENZAAL

Voor spuitwerk aan Uw auto

ALBERT KIP

Antoon Hutten
VOOR DE LOOP
EN DE SLOOP

Van Opel, Ford en VW
alle onderdelen
Denekamperstr. 71, Tel. 2863

GESCHENKBON

Zoveel schitterende geschenken...
En evenzoveel verschillende smaken.
Geef een geschenkbond.

Blijf met een geschenkbond
G. Morselt

Grammofoonplaten

GROTESTRAAT 35
TELEFOON 3177 *Geef de toon aan!*

TELGENKAMP's

zaadhandel

Het adres voor tuin-, bloem-
en landbouwzaden, bestr.midd.
Molenstraat 6, telefoon 2958

Hoveling

v/h Oosterholt-Wiegerink

Speciaal adres voor
luxe en gemakkelijke
schoenen

ERRES PHILIPS
TELEVISIE
Ben Lansink
Deurningerstr. 6 Tel. 2981

DIVERSE PLAATSEN

- Denekamp -

om zijn natuurschoon, zijn beziens-
waardigheden, waaronder een natuur-
historisch museum, en zijn goede hotel-
accommodatie, zeer bekend als

VACANTIEOORD

biedt tevens gunstige gelegenheid voor
INDUSTRIEVESTIGING

Voordelig terrein, ruime arbeidsmarkt, bevolking
volkomen industrie-mind. Inl. bij het Gem.huis.

Met Uw vakantie naar

Hotel Dolce

DENEKAMP

Ruime parkeerplaats

WAAROM NAAR:

Ootmarsum?

Karakteristiek stadje, rijk
aan folklore, bos en hei,
A.N.W.B. — oriënteertafel,
't hoogste punt van Twente.

Schitterende vergezichten
over Twente en Duitsland
SAKSISCHE BOUWKUNST (los hoef e.a.)

Rijssen

DE GLIMLACH
VAN
TWENTE

* Een typisch landstadje temidden van de bossen
* Een ideaal oord voor een rustige vakantie
INLICHTINGEN VVV RIJSEN TEL. 2303

WIST U...

dat de Gemeente Wierden
waartoe behoren de dorpen
Wierden en Enter alsmede de
buurtschappen Hooge Hexel,
Notter, Zuna, Rectum, Ypelo
en Enterbroek, zeer veel van
haar echt Twense sfeer heeft
weten te bewaren.

Mogen wij U eens tot een bezoek uitno-
digen? Het Gemeente-bestuur.

Antieke Klokken

GOUD
ZILVER

Th. Budde Ootmarsum

Coöp. Aan- en Verkoopver.
van de A.B.T.B.
DENEKAMP

Veevoeders - Kunstmest - Bestrijdings-
middelen - Land en Tuinbouw Art.

Alles he'w roem sorteerd
Briketten en koll'n veur 'n heerd
Toch bie'w helemaal nich duur
Betrouwbaar, vlug en sekuur.

HISTORIE

„HENGELER WIND“

HENGELO. - Aan de hand van de industriële ontwikkeling van Hengelo, - de dynamische groei van kerkdorpje tot gemengde industriestad - toont dr. A. L. van Schelven, auteur van het zojuist verschenen boek „Hengeler Wind“, ondermeer aan dat het uiteenvallen van een historisch gegroeid geheel in afzonderlijke eenheden, die een zelfstandig leven gaan leiden met in zichzelf besloten einden, tot chaos kan leiden, tenzij een nieuw proces van integratie wordt aangespannen. Het 100-jarig bestaan van de Kon. Ned. Katoenspinnerij in Hengelo, welk feit deze maand werd herdacht, was aanleiding tot de uitgave van dit boek. Het is een geschenk van de K.N.K.S. aan het personeel, aan de hele Hengelose bevolking, en, tot op zekere hoogte, ook aan de bevolking van Twente.

Is Hengelo wel Twents?

Met betrekking tot het Twents denken, zegt dr. Van Schelven in zijn boek, dat de samenstellende delen van onze streek voor en tijdens de oorlog slechts dan tot een gemeenschappelijke actie komen, als zij samen moeten vechten voor *duidelijke doeleinden op korte termijn*. Na de oorlog is hiervan nog minder sprake. Uitzondering is de strijd voor de Technische Hogeschool.

Hengelo wordt in Twents denken gehinderd door een romantiserend mijmeren over een verleden, waarin door de stad en haar burgers op een aantal gebieden de toon werd aangegeven, zonder dat Twente deze kon over nemen. *Is Hengelo wel Twents?*, vraagt de auteur zich af. „Hengeler Wind“ is de bijnaam, waarmee de Twenten van oudsher de Hengeloërs *sierden*. Omdat het industrieel klimaat zich in Hengelo anders heeft ontwikkeld dan in andere steden, zou men Hengelo en de Hengeloërs als een betrekkelijke enclave in Twente mogen beschouwen. Dr. Van Schelven waarschuwt de Hengeloërs dan echter te gaan leven in de ban der geschiedenis. Hij ziet voor de toekomst van de stad een driedledige integratie: die van het bedrijf, die van de Hengelose samenleving en die van het gewest Twente. Deze drie grootheden beïnvloeden elkaar. Voorwaarde voor deze driedledige integratie noemt hij een duidelijk sociaal beleid, van waaruit de weg naar een proces van sociale opbouw leidt.

Twente geen conglomeraat, maar organisme

Dr Van Schelven bepleit tenslotte een gezamenlijke meningsvorming die een stimulans kan zijn voor de

beleidsvorming door hen die het beleid moeten bepalen en uitvoeren. Elke gemeente in Twente heeft haar eigen belangen en haar eigen opvatting over de bedreiging van die belangen door andere. Het gevaar is groot dat door deze situatie de overgang van een regionaal-traditionele cultuur naar een meer internationaal-zakelijke sfeer, d.w.z. naar een nieuwe stedelijkheid, zich op dezelfde wijze voltrekt als Bruggmans meende te moeten onderkennen in de woningbouw van Hengelo aan het einde van de vorige eeuw. Hij typeerde deze als: „een conglomeraat, geen organisme, een samenklontering van werkende en wonende mensen; een massa van opeengepakte individuen.“ Hòè het nieuwe Twente vorm te geven stelt geheel andere vragen dan die welke in het jonge Hengelo van voor 1900 werden beantwoord,” aldus de auteur aan het slot van zijn boek.

AKADEMIE

Geldelijke steun voor wetenschappelijke studies

HENGELO. - Het Academisch Genootschap Oost Nederland, dat een onderzoek heeft ingesteld naar de behoefte aan een instituut ter bevordering van het wetenschappelijk onderzoek, waaronder ook begrepen de bestudering van het streekeigene (TP jan. '64, blz. 13), is door middel van een enquête tot de bevinding gekomen, dat er wel behoefte bestaat aan een instelling, die het wetenschappelijk onderzoek in deze streek helpt stimuleren. De steun, die universiteiten en hogescholen kunnen geven aan mensen, die aan een studie bezig zijn, ruimt niet alle belemmeringen uit de weg die ondervonden worden. In voorkomende gevallen denkt het bestuur op tweeërlei wijze te kunnen helpen, zei de voorzitter van het Genootschap, dr G. J. van Hoytema, tijdens de op 11 mei te Hengelo gehouden algemene vergadering. Allereerst door een bescheiden financiële steun bij het op gang brengen van een studie en vervolgens, wanneer deze op gang is, door een subsidie van instituten als Z.W.O. te vragen, waarbij een commissie van aanbeveling de aanvraag zou kunnen ondersteunen. Ten aanzien van de verdere plannen ter realisering van een wetenschappelijk instituut in onze streek zal straks stellig contact worden gezocht met o.m. het bedrijfsleven in Twente, vernemen wij van mevr. M. A. Melief uit Enschede, bestuurslid van het Genootschap. De vraag, of de Fryske Akademie te Leeuwarden hier als voorbeeld zal dienen, kon zij - gezien 't beginstadium van de plannen - niet beantwoorden.

Fa. H. Kraaijenbrink

Hengelosestr. 33 — Enschede

RADIO EN TELEVISIE

Electriciteit op elk gebied

almelo

Jan Perie
SINDS 1878

HOTEL-CAFÉ-RESTAURANT
de Mooie Vrouw

(TEVENS BENZINE-STATION)
Een van de oudste zaken in Twente
OOTMARSUMSESTRAAT 488 - ALMELO

Het Twentse Serviezenhuis

Heeringa & Co

Grotestr. 79, ALMELO
Nieuwstr. 36 Hengelo

Wedgwood, Spode,
Royal - Copenhagen

drogisterij - parfumerie
PRÜMERS

Bornsestraat 72 - Tel. 5650
Het huis voor geschenken

Wekblad Roeten Dree

Tel. 05490-3163

Postbus 22

Heel de stad least dit blad
(en ook 't Aadorp, Harbrinkhook,
Bornerbrook en Zeendern.)

Hotel
Haarhuis
Zenderen

In 't herte van Twente

In vrogger dage daansen de leu op
de dell' 'n veertoer. Weer völ later
'n zeuven sprook. Rechtervoort foxtrot,
wals en cha cha cha in niemoodse
daansscholen:

Ans en Wim POLMAN
Ootmarsumsestraat 26 - Tel. 4880

FOTO ROOS SINDS
1905

foto-service

Bornsestraat 26, Tel. 2563

Alle boeken over
TWENTE

Scholten's boekhandel

GROTESTRAAT 116 - ALMELO

■ VEEVOEDER
■ KUNSTMEST EN
■ LANDBOUW-
[BENODIGDHEDEN
in de beste kwaliteiten !!!

Door grote omzet **A.B.T.B.**
lage prijzen bij **ALMELO**

Veur oew määlk en etten
naor 't laandelik geleagen
rest. De Vucht
Deldenerbroek (Rijksw. : Almelo/Del-
den) Eig. : G. Grobbe

Veur MEUBELS en allens, wat
er zo bieje komp kieken, naor:
TOON a.d. Tuinstraat
Tel. 3880

Coöperatie
De Landbouwoöperatie
is een bolwerk ter beveiliging
ter verdediging
ter bevordering
van de economische belangen
van de vrije zelfstandige onder-
nemers in de landbouw te weten
de Boeren.
**COÖP. LANDBOUWERS-
BANK EN HANDELSVER.**

„de kop'ren smorre”
Twents ethoes in Maarkel
an de grote weg van Hengel naor Deamter
[Twentse specialiteiten]

DIVERSE PLAATSEN

Voor al uw

wapens en munitie

naar

Wapenhandel
HUISKES

Molenstraat 15

Delden

H. Haarhuis
Radio - Televisie
Ootmarsum

J. A. Lesscher & Zn.

SAASVELD - TELEFOON 238
Smederij en Reparatieinrichting - Expeditie

Handel in landbouwwerktuigen, melk-
machines, tractoren, bromfietsen enz.

FA. H. KAMP & Zn., Boekelo
Gewapend beton, huis- en gier-
kelders, loodsen en schuren.
Losplaats 9, Tel. 250

Wee rekken kan geet naor
zölfbediening
PARAAT
Glanerbrug: bieje TET-bushalte
In 'n lunchroom kôj lekker etten en dreenken

Coöp. Aan- en Verkoopvereniging
WIERIJCO (RIJSSEN)

Tel. 05480-2268 - Giro 837983
CLO-meng en -ruwvoerders

Met onze mengvoerders altijd de
hoogste productie. Kunstmeststof-
fen; keuze uit vele soorten. Ruim
gesorteerd in vaste brandstoffen.
Bij ons is het rustig en voordelig
tanken voor brommers, auto's en
tractoren.

C.A. & V.V. BORNERBROEK

RECREATIE

HET DIER ALS MIDDELAAR
TUSSEN OUDER EN KIND

HENGELO. - „Kinderen, die allerlei teleurstellingen ondervonden hebben en daardoor niets meer van de ouderen verwachten, trekken zich van de buitenwereld terug. Ze sluiten zich op in hun eigen cirkeltje, verliezen dikwijls het gevoel van eigenwaarde en komen moeilijk tot samenwerking. Op latere leeftijd vervallen ze gemakkelijk tot à-sociaal gedrag.

Ik ben tot de konklusie gekomen, dat je - met het dier als middelaar - gemakkelijk weer een gezonde relatie met zo'n kind kunt opbouwen," zegt de 25-jarige Hengeloër Joop Harders, student sociaal-kultureel werk aan de Sociale Akademie Twente. Samen met zijn medestudent en plaatsgenoot Cees Caron (22) heeft hij - binnen het raam van samenwerking tussen drie Hengelose klubhuizen - de leiding van een kindercircus met een klein maar heus dierenpark.

Aan de Weth. Kampstraat in Hengelo, waar, in een stuk grasland, de levende have van „Kindercircus Thiems-Telgen" graast en de dagelijkse repetities plaats vinden, hebben wij het ondernemend tweetal opgezocht. Eigenlijk moeten we spreken van ondernemend drietal, want elke werkdag, waarop er met de paardjes wordt geoefend, staat H.B.S.-leerlinge Ankie Stouten (17), die regelmatig paard rijdt in de manege te Zenderen, de diverse jeugdgroepen met raad en daad bij.

Het kindercircus beschikt over een Griekse ezel (Karel), een Fjördenpaard - Haflinger - uit Noorwegen (Olaf), een bergpaardje uit Oostenrijk (Emir), Shetlandponny (Pucky), twee circusbokken (Jopie en Ksie) en een circushondje (Freddy genaamd).

Joop Harders

.. zelfversterking door actief bezig zijn ..

Omdat het natuurlijk niet mogelijk is, alle kinderen gelijktijdig bij de voltige-nummers te betrekken, laat Cees Caron de jongens en meisjes, die op hun beurt staan te wachten, in een rijtuigje toertjes maken door de omgeving, waarbij hijzelf als koetsier-instructeur optreedt. Voor dit doel kocht hij een „Dos à dos", een rijtuigje, dat vroeger in het bezit is geweest van twee dames Gelderman uit Oldenzaal en waarin men, zoals de naam aanduidt, rug aan rug kan plaats nemen. Laatstelijk was het wagentje in het bezit van een boer te Losser, die tevens begrafenisondernemer was en zowel in Losser als Overdinkel een lijkwagen had. Om niet steeds met een lijkwagen van de ene naar de andere plaats te hoeven rijden, spande hij het enige span paarden, dat hij bezat, voor de „Dos à dos", en onderhield zo een pendeldienst tussen Losser en Overdinkel.

Er zijn toekomstplannen om naast de drie reeds bestaande klubhuizen ('t Lansink, 't Kreejennus en het Beetshuis) nog een vierde klubhuis op te richten, waaraan een kinderboerderij zal worden verbonden. Joop en Cees hopen dat uit de groepen, die nu onder hun leiding staan, straks enkele krachten geselecteerd kunnen worden voor deze toekomstige kinderboerderij. Zij zijn van mening dat niet de *passieve* omgang met het dier, - het voederen e.d., zoals dat op de bestaande kinderboerderijen gebruikelijk is -, maar het onder leiding *actief* bezig zijn met het dier de kinderen die *zelfversterking* kan geven, die wij in het dagelijkse leven ook wel betitelen met: *een gevoel van eigenwaarde*.

„De kinderen gaan zich aansluiten bij de mogelijkheden van zo'n dier; een primitieve vorm van samenwerking dus," zegt Cees Caron. „En ze kunnen hun eigen prestaties tonen aan ouders en vriendjes," vult Joop Harders aan, die over het onderwerp „Relatie kinderen-dieren" een scriptie heeft gemaakt. De eerste nuttige ervaringen op dit terrein heeft hij opge-

Cees Caron

.. koetsier-instructeur ..

Motel Gleunige Tuffeln - JAN KOLSTE - Enschedesestraat 205, Hengelo (O.)

Coöp. Boerenleenbank
DELLEN

Alle Bankzaken
SPOORSTRAAT 9 - TEL. 05407-437

Boerenboend in Boorn

Vanof 1896

De boeren van Hettum, Hassel, Zeendern
[en Boorn
Bint a 60 Jaar naor 'n Boend hen egaon.
Ook dee van Buur'n, Gammelke en Aozel
Tot an de wiedlôchtigsten oet Saosel.
Weorum z'oet Boorn 'tvoor én 'n kuunst-
[mest haalt?
Umdat eer 'n BOEND zo goed bevaalt!!

C.L.V. LANDBOUWERSBELANG

Haaksbergen

C.L.O.-mengvoerders

Ruwvoerders

Brandstoffen

Voor Melk, Melkpoeder, Boter en Kaas:

Coöp. Zuivelfabriek
"VOLHARDING"
DENEKAMP

Wie helpt met an de
bleui en veuroetgang
van **MAARKEL**
met wiede umgeffing

- Coöp. Boerenleenbank en
- Coöp. Landbouwvereniging

Makelaarskantoor

ROTTINK N.V.

Deldenerstraat 36-38, Telefoon 3041, Hengelo (O.)
VASTE GOEDEREN ♦ ASSURANTIËN ♦ HYPOTHEKEN

Spaar mee bij de Boerenleenbank

BOERENLEENBANK

Weerselo

Verzorg. uw bankzaken. Hoogste spaarrente.

BOERENLEENBANK

Lattrop

Spaarbank — Alle Bankzaken

BOERENLEENBANK
DEURNINGEN

- Direkt opvraagbaar spaargeld
- Deposito spaargeld

SPAREN | Boerenleenbank
BIJ | te
DE | **Ootmarsum**

BOERENLEENBANK

— **LONNEKER** —

Bijkantoor Enschede: Fazantstraat 112
De Spaarbank Alle bankzaken
voor iedereen Telefoon 10223

E. J. Lantink

LANGESTRAAT 21 - 23, DELDEN
RADIO - TELEVISIE - ELECTRO
TECH. INSTALLATIE - BUREAU
WASMACHINES - VERLICHTING

Boerenleenbank

Denekamp

de spaarbank
voor het platteland

BOERENLEENBANK

Albergen

De SPAARBANK voor stad en land
Maak gebruik van lopende rekeningen
Alle inlichtingen aan de bank

Boerenleenbank De Lutte
MET KANTOREN TE DE LUTTE
OVERDINKEL, GLANERBRUG
Hoge rente voor al Uw ingelegde spaar-
gelden. Lage hyp.- en voorschot-rente

BOERENLEENBANK

Wegdam

Voor alle bankzaken, Voorschotten,
Credieten en lopend rekeningverkeer.

COÖP. ZUIVELFABRIEK

De Eendracht
ROSSUM

Het beste adres voor alle zuivelprodukten

Hoogste rente over Uw spaartegoed

Boerenleenbank

ROSSUM

verzorgt

alle

bankzaken

Telefoon: 05411/210

BOERENLEENBANK

Bornerbroek

- De SPAARBANK
- verder alle BANKZAKEN

ALMAN is 't hier met ees
vuur goo botter en goo kees
Coöperatieve Zuivelfabriek
Concordia-Bornerbroek

Boerenleenbank
Beckum

De spaarbank voor iedereen
Verzorgt al Uw bankzaken

DENKT BIJ HET OPLOSSEN
VAN UW PROBLEMEN

RUIMTEVERWARMING
OOK AAN AARDGAS

Gem. Energiebedr. Rijssen

daan in kampen voor sociale jeugdzorg, resorтерend onder het ministerie van O. K. & W. Vervolgens heeft hij zomer '63 met zijn studiemakker Cees, - in het kader van hun academische opleiding -, twee maanden gewerkt op het recreatieoord „Geuzeneiland” in Amsterdam-West., waar ze ondermeer te maken kregen met groepen, die onder de zorg vielen van instellingen voor maatschappelijk werk.

Bij het buurthuiswerk in Hengelo gaat het uiteraard om gezonde, normale kinderen, die zich via het clubhuis op aangename en positieve wijze ontspannen. Voor al deze opgroeiende kinderen zijn Joop Harders, Cees Caron en al die andere ontbaatzuchtige werkers de beste vrienden.

RADIO

MEER ZENDTIJD VOOR RONO

De Regionale Omroep Noord en Oost wil graag meer zendtijd om voor de vier noordelijke provincies een regionale schoolradio in te kunnen voeren. Een voorlopig plan daartoe ligt klaar bij de nieuwe minister, en de Nederlandse Radio Unie staat er welwillend tegenover.

RONO-direkteur Tonny van der Veen zal als redakteur van het Drents programma worden opgevolgd door de heer H. D. Schuth, hoofd afd. Econ. Zaken en Voorlichting der gemeente Assen.

In het kader van dit Drents programma heeft de heer M. T. Douwes, regisseur aan de afd. televisie van de NCRV, op zich genomen het nieuwe testament (binnen vijf jaar) in het Drents te vertalen en voor uitzending te bewerken. (Wat doen wij in Twente met het door wijlen meester G. B. Vloedveld in 't Twents vertaalde en nog onuitgegeven nieuwe testament, in berusting bij de heer G. Vloedveld jr Alm.; Red. TP.)

STREEKTAAL

DIALEKTDAG

De Grenscontacten Commissie Achterhoek - West Münsterland organiseert op zaterdag 12 juni as. haar tweede dialektdag. Deze wordt gehouden in de Stadthalle te Ahaus (Westfalen). Genoemde Commissie wil door deze bijeenkomst nogmaals de nadruk leggen op de verwantschap der grensdialekten, welke ertoe kan bijdragen, dat de verstandhouding tussen de grensbewoners onderling zich verdiept en uitbreidt. De agenda vermeldt o.a. drie sprekers, te weten prof. dr. K. Heeroma, hoogleraar aan de universiteit te Groningen, drs. H. Entjes, wetenschappelijk medewerker Nedersaksisch Instituut te Groningen en dr. Reinhold Möller, wetenschappelijk medewerker aan de universiteit te Göttingen.

VOLKSKUNDE

Ingezonden

Enquête over besneden mes- en vorkheften uit Twente

Reeds tijdens zijn studietijd op de A.K.I. te Enschede had ondergetekende, als oudste zoon van wijlen Jan Jans, grote belangstelling voor de uitingen van de Nederlandse volkskunst. Zo ontstond het verlangen, in het „Jaarboek Twente” een artikel te schrijven over uit Twente afkomstige besneden mes- en vorkheften.

Naast de eigen verzameling en de voorwerpen in de Twentse musea en oudheidkamers zullen er ongetwijfeld nog interessante heften bij particulieren aanwezig zijn.

Hierbij wil ik graag de medewerking inroepen van degenen, die in het bezit zijn van besneden mes- en vorkheften uit Twente.

Het gaat hierbij om voorwerpen van hout of been. In Nederland werd men vaak geïnspireerd door bijbelse episodes (Adam en Eva bij de Paradijsboom, taterelen uit de Passie) of beelden uit het boerenleven. De pelikaan die zichzelf in de borst pikt is ook een vaak voorkomend motief. Soms is de bovenzijde van het heft in kooi-vorm uitgesneden, waarin een bolletje of klompje rammelt.

Het zou bijzonder plezierig zijn, als de lezers van dit blad zich naam en adres van mensen kunnen herinneren, die vroeger of misschien nu nog deze mes- en vorkheften besneden in Twente. Vroeger hadden de bezoekers van boerenbruiloften in Oost-Nederland vaak eigen mes en vork bij zich. Is hier nog iets van bekend? Voor studiedoeleinden zouden de aanwezige heften getekend kunnen worden.

Mocht U over dit onderwerp iets weten, schrijft U dan naar:

E. Jans, Redactielid „Jaarboek Twente”

G. K. v. Hogendorpstraat 7, Almelo.

Bij voorbaat dank!

Twente

vakantie-
land.

Tubbergen met Vasse en Hezingen

Inlichtingen V.V.V. Tubbergen

Rustige, bosrijke omgeving

Eenvoudige en gemoedelijke bevolking

Lage pensioenprijzen en lage belastingen

H.P.G.

H.P. Gelderman & zonen n.v.
OLDENZAAL HOLLAND

SPINNERIJ
WEVERIJ
VERVERIJ

KATOEN
RAYON
RAYONVEZEL

Doe het zelf

Wij leveren hiervoor P.V.C. vloer- en wandtegels (reeds vanaf fl 5.80 p. m²), plakplastics, mozaiek, lijmen, beits etc.

VLOERENBEDRIJF

A.F. Pierik & F. Boerkamp n.v.

Jos. Haydnlaan 60 - Tel. 14064
Hengelo (O.)

Coop. „De Landbouw” W.A. GOOR

Het adres voor:

Mengvoeders onder C.L.O.-controle, Meststoffen, Brandstoffen, Bestrijdingsmiddelen, Kruidenierswaren, Landbouwwerkzaamheden enz.

JORZOLINO

KONINKLIJKE TEXTIELFABRIEKEN
JORDAAN-TER WEEME N.V. HAAKSBERGEN

ERICA-SERVICE

Doe het zelf en maak van Uw tuin een LUSTHOF. Kosteloos maakt ERICA voor U een grondplan. Vraagt inlichtingen:

ERICA

siertuincentrum

BORNE, direct achter het station.
De mooiste kwekerijen in Twente.

Tukkers... mag ik effen 't woord?
Smiet oew geeld nich aever boord
Tukkers... a'k oe raen mag... spoort!
Gao'j daor almaal met akkoord?

Bring dan
oew geeld
nsor de
Nutsspaorbaank

Now 3½ pct rente

NUTSSPAORBAANK

Drienerstraote 43 - HENGEL

Henny J. v. Egteren

C.F. Klaarstr. 18a - Tel. 2365 - Enschede

Lid van de Selectiegroep van
Nederlandse Dameskappers

Gedipl. Dames- en Herenkapper
Manicure - Pedicure
Schoonheidsspecialist
Medisch gedipl. Haarkundige

Klaant'n van BISCHOFF
Bint almaal vol lof
Ne dame of heer . . .
Ze komt aaltied weer, want:

Bischoff

HENGELO

hef 't beste wat er is
Oawertuugt ôw van dizze waarheid

VéGé

voor ^U _W levensmiddelen

guller met zegels.. guller met guldens

Op VéGé-artikelen steeds
10 0/0 kort. in geldzegels

HET SPEELGOEDPALEIS

Teutelink

Enschedesestr. 22, Hengelo

Automobiëlbedrijf

Van Laar
en
Feijten

Enschedesestraat 127 - Tel. 3983 - Hengelo

DAF

GENTLEROY
VOOR
VRIJETIJD-
KLEDING

KONINKLIJKE TEXTIELFABRIEKEN
GEBR. VAN HECK N.V. ENSCHEDE.

DRI-SIL SILICONE